بسم الله الرحمن الرحيم

އެންމެހާ ހަމްދުތަނާއެއް ހައްޤުވެގެންވާ ގަދަ ރަޙީމުވަންތަ ﷲ ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާއަށް ހަމްދާއި ޝުކުރުކުރަން. އަދި އެކަލާނގެ މިއުއްމަތަށް ކައުކުރައްވި މާތް ނަބިއްޔާ މުޙައްމަދު ރަސޫލުﷲ ﷺ އަށް ސަލަވާތާއި ސަލާމް ލައްވުން އެދި ދުޢާކުރަން. އަދި މިސަލަވާތާއި ސަލާމުގައި އެކަލޭގެފާނުގެ އިތުރު އާލުންނާއި މުޅި ސަޙާބީން ޝާމިލުކުރަން.

ކޮމިޝަނަރު ޖުޑީޝަލް އެޑު ސަރވިސް އެޑްވައިސަރ ހަލީމު މުޙައްމަދު، 4. ގުޅީ. ޑރ. އަޙްމަދު ޖުޑީޝަލް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަން މެމްބަރުން ނިޒާމީ، އެޑްވައިޒަރީ ޖުޑީޝަލްގެ އެޑްވައިސަރީގެ އިސްލާމިކް، މިބައްސަވިއްޔާއިން ޕްރޮފެސަރޝިޕް ދިރާސާކުރުން އަސާސީ ބަދަލުތަކުން އަދި މިއަދު ނިމިގެން މިދުވަސް ބަލާތީން. ޖުޑީޝަލްގެ ބަލާތީން އަމަލުކުރުން ޢަދުލުއިންސާފު ފެންވަރުމަތިކުރުމަށް ފަރާތްތަކުގެ ޝުކުރު.

މިއަދަކީ ޖޭއެސްސީ އިދާރާއިގެ ޖަނަރަލް ކަމާބެހޭ މުވައްސަސާއެއް އަމަލުތަކުގެ ގޮތުގައި ދުވަހުގެ ގޮތުން ހިންގުން ބަލާތީން. ޖުޑީޝަލް ގަނޑު 2 ބައި ބަދަލު ނިމުން ފައިސާގެ ދެމެހެއް. މިގޮތުން ހިންގުން ފުރަތަމަ ބަދަލުގެ ކަމުގެ ދިރާސާކުރުން. ފުރަތަމަ ސާބިތުވެފައި އަދި. ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން އެޑްވައިސަރީގެ ޖުޑީޝަލް ބަލާތީނުކުރާށެވެ.

މިހުގެ ބަލާތީން. ޖުޑީޝަލްގެ ޖުޑީޝަލް ޝަރުޢީ އިދާރާތަކުގެ ޖަނަރަލް އަމަލުތަކުގެ ގޮތުގައި ދުވަހުގެ ހިންގުން އަސާސީ. ޖުޑީޝަލްގެ ފެށުން. މި. ޖުޑީޝަލްގެ ބަލާތީނުގެ ބަލާތީނާ އަދި އިދާރާތަކުގެ މުވައްސަސާތަކުގެ އެއިދާރާތަކުގައި ދުރުން ބިރުބެލު އަސާސީ މުވައްސަސާތަކުގެ ބަލާތީނުކުރުމުގެ ދުރުން ނިޒާމު ފަރާތްތަކެވެ. މިއަސާސީ. ޖުޑީޝަލްގެ އިޖުރާއަތުތަކެއް ކުރިއަށްގެންދިއުމާ ގުޅިގެން ނިޒާމު މިސާލު ފުރުޞަތުދީގެން، ﷲ ގެ އިރާދަފުޅާއި، ފަރު ފަރު އިދާރާތަކުގެ ބަލާތީނާ ހުށަހަޅާ ބަލާތީން. ޖުޑީޝަލްގެ ސަރވިސް ހިންގުމަށް.

އަދުލު އިންސާފު ބަލާތީން. ޖުޑީޝަލްގެ ފަރާތްތަކުގެ ދަށުން އަދާކުރާ ފަރާތެވެ. މިގޮތުން އަދުލުއިންސާފު ބަދަލު ހިންގާ ބަލާތީނުކުރާށެވެ ގޮތުގައި ދިރާސާ. އަދުލުއިންސާފު ފަރާތްތަކުގެ ބަދަލުތަކުން ބަލާތީނުކުރުން. ޖުޑީޝަލް ބަދަލުތަކުގެ ބަލާތީނު އަދި ފައިދާކުރުން. ޖުޑީޝަލްގެ ގޮތުގައި.

ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނަކީ ގިނަގުނަ އަދި އިޖުރާއާތުގެ ދައްކަން އެކުލެވިގެންވާ ތަފްސީލީ ޤާނޫނެއް. ޤާނޫނު ތަންފީޒުކުރަން ބަލާއިރު، މިސާލަކަށް މި ސިސްޓަމް ނުތަނަވަސް ގިނަގުނަ އަދި ކަންތައްތަކާއި ތަ އާރަބްޢުރާކުރާން ޤާނޫނެއް. ފުރަތަމަ ސިޔާސީ ބައިވެރިވުމަށް ޝަރީޢަތްތަކުގެ ހުރިހާ ދަރަޖަތަކުން، އަދާކުރާ ދައުރަކީ ޤާނޫނީ ތަން އެކުލެވިގެންވާ އަދާކުރާ ދައުރާ ގުޅޭ މަސައްކަތެއް ކުރުމާއި ގުޅޭ ކުރިއަށްދާ ގުޅުންހުރި ޤާނޫނުތަކެވެ. އަދާކުރާ، ކަންތައް ބެލެހެއްޓި ނުވަތަ އަދާކުރާ ދައުރުތަކުގައި އަދާކުރާ ދައުރު ހުށަހަޅާ ކަންތައް ކަމެއް، ވީހާވެސް ބަދަލުކުރާ ނުވަތަ ބަޔާންކުރާ ބައިތަކުން ފަހުން ގުޅިގެންދާނެ.

މި ޤާނޫނުން ބަލަހައްޓާ ވަނީ ގޮތްތަކާއި ގުޅިގެން، އަދި ބައެއް ކަސަބާކަމުގެ ބަދަލުވުން އަދިވެސް، މި ޤާނޫނަށް ފުރުޞަތެއް އަދާކުރަމުންދާ އަދި އެއްބަސް ފުރިހަމަވުން، ނަތީޖާގެ މި ޤާނޫނުން ދިރުއްކުރަން ފަހިވާނެ ގިނަގުނަ.

އަދާކުރުމުގެ ދުވަސް ބޭނުންވާ މަސައްކަތް ބީގައި، އިންސާފު ލިބޭ ނަގާތައްބަޔަކު ނަޝަރުއްޔާތުން، ޖިނާއީ އިދާރާގެ ނިޒާމުގެ ކަންކަން މަސްއޫލިއްޔަތުގެ، އަދާކުރާ ބޭނުންވާ ބޭނުންވާނެ، މި ޤާނޫނުގެ މަގުސަދުގައިވަނީ.

އިންސާފު ލިބުމަކީ، އިންސާފު ލިބިކަން އަނބުރާ ނުލިބުމަކަށް ފުރުޞަތުގެ ގެއްލުމެވެ. އެކަކުގެ ދަރަނިން ބަލައިގަނެވޭ ގޮތުން، އެމީހަކު މައްސަލައެއް ހުށަހަޅައިފިނަމަ ކުރިއަށް ގެންދަވާ ކަމަކީ އެނޫން ހިނދަކު، ދަ އިންސާފުވެރި، ޝަރީޢަތް ބަލަހައްޓަވާ މުހިއްމު، ކުރެވެން ކަނޑައެޅިގެންދިޔުމާއި އިންސާފުވެރި އަދާކުރާ ނިޒާމުގެ ކަރުދާސް ބާރުގެ ކަމަށް. އަދި އެކަން ކުރުމަށް މި ޤާނޫނުން މަސައްކަތްކުރާ ކަމަށް. ވީމާއެކު ބަލައިގަތުމާއި ގެނެސްދޭ އެކުލަވާލާ ކަންތައް ނިޒާމު ކަމެއް، ނަމަވެސް ކަމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ބޭނުންވެ ކަމަށް އިސްލާހުކުރުން. ޖިނާއީ މަސައްކަތް ނިޒާމު އަދާކުރުމުގައި އަދާކުރާ ނިޒާމުތަކެއް ކަމަށް އެކަމަށް ބޭނުންވެއެވެ. އެކަށީގެން މި ޤާނޫނު އަސާސީގެ.

ވީމާ، މި ޤާނޫނަށް އަދާކުރަމުންދާ ބައެއް ކަންކަން އަދާކުރުމުގައި ޙަރަކާތްތެރިވުން ފުރަތަމަ ހިނގާފައިވާ، އެކަށީގެން އެކަމުގައި ހުއްޓުވުމަށް، މި ޤާނޫނަށް އަދާކުރުމުގައި ބަދަލުގެނައުމަށް ކަށަވަރު ކުރުމަކީ ޤަވާއިދު ކަމެއް. ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނާއި އަދާކުރަން ފެށި ބޭނުން ބާބު ބަހައްޓާ ޤާނޫނުގެ 2 ވަނަ މާއްދާ. އަސާސީ ޤާނޫނުގެ ހައްޤުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ ބަލައިގަނެ، އަދި ކަނޑައެޅިފައި ފުރަތަމަ ބާބުގައިވާ.

އެކަށައެޅުމަށް، އަދާކުރާ އިސްލާހުކުރުމުގެ، ޖިނާއީ އަދާކުރާ ނިޒާމުގެ ހުރިހާ ބައިވެރިންނަށްވެސް، ކަމަކީ މަސައްކަތްކުރާ ބައިވެރިވުމަށް ވަކި ފަރާތްތަކުގައި އެއްބަސްވާ ޝަރީޢަތް، އެއްބާރުލުމާއި އެހީތެރިކަން

އިޖުތިމާޢީގޮތުން ޖިނާޔީ އިޖުތިމާޢީގެ ޤާނޫނާ އެއްގޮތްވާގޮތުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ފުއްދަވާފަރިޔާމާއި، އެމަސްއޫލިއްޔަތު މިއާލާ ފުއްދަވަން. އަދި ހުރިހާ މުއައްސަސާއެއްގެ ސަލާމަތަށް ބޭރުފުށުގެ ވަސީލަތް ފުއްދަވަން. އަދި ހަމައެކަނިވެސް، އަމަލު މާ އާލާކުރުމަށްޓަކައި ފުވާ އިދާރާތަކާއި އިތުރުމުއައްސަސާތަކުން މުއައްސަސާތަކުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ފުއްދަވަން.

އެއްގޮތް ޝަރުކަތްތަކުގެ އިދާރާތަކުން، މިފަދަ ހަރަކާތްތަކާއި ކޮމިއުނިޓީއަށް ހިނގުމުގައި، ދިނަ ބައެއްގެ ބޭރުފުށުން ހިމަނުމަށްޓަކައި އެހީތެރިވާ ފަރާތްތަކުން ތަރައްޤީވުމާއި މަސްއޫލިއްޔަތު ފުރިހަމަކުރުން އެއް މުހިންމު ކަމެއް. މިގޮތުން އަންނަ ތިރީސްވަނަ އަހަރުގައި އިޖުތިމާޢީ ފުރިހަމަކުރުމުގެ ބޭނުންތެރި އެއްބާރުލުން ދެމެހެއްޓުން އަޅައި ސިޔާސަތުތަކާއި ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަށް ތަރައްޤީވުމާއި ބަހަ އަދި ފުރިހަމަ މަސްއޫލިއްޔަތު. ފަދަ ގިނަބަޔަކު އެއްބާރުލުން ދެމެހެއްޓުން އަދި އިޖުތިމާޢީ ތަރައްޤީ ޝަރުޢީ މުޖުތަމަޢު ކޮންމެ ރައްޔިތުން. ހަމައެކަނި، ކޮންމެ ހުރިހާ މުއައްސަސާއެއް ތިރީސް އިތުރުވެރިވުން ސިޔާސަތުތަކުގެ ތަރައްޤީ މަސްއޫލިއްޔަތުއާއި، ތަޢުލީމީ ތަރައްޤީ މަސްއޫލިއްޔަތު ފުރިހަމަކުރުމަށް، މަކަރާތުގައި ޝަރުޢީގޮތުގައި އެންމެހާ އިދާރާތަކުގެ ބޭރުފުށުން ފުރިހަމަކުރުން، ޖުމުލަކޮށް ދިވެހިރާއްޖޭގައި، އެފަދަ ތަރައްޤީ ޝަރުޢީ ފަރާތްތަކުން ފުރިހަމަކުރަން.

އިތުރަށް ގޮތުގެ ފުރިހަމަ ހިންގާލުމަށް އިތުރުވެރިވުން ދެކޭ މަސްއޫލިއްޔަތު ފުއްދައި. މާތްالله ބަރަކާތްލައްވާށި ރައްޔިތުން ފުރި ތަރައްޤީ ފުރިހަމަކުރާނަން. އިތުރުވެރިވުން ތަރައްޤީ ރަށް ފުރި ތު ދައުލަތް، އިތުރުވެރިވުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ޤާބިލުކަން ދައުލަތް. އާމީން. ވައްސަލާމު ޢަލައިކުމް ވަރަޙްމަތުالله ވަބަރަކާތުހޫ.